

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนจังหวัดสระแก้ว
ในการเลือกตั้งทั่วไป ปี พ.ศ. 2562

Political Participation of Sakaeo Province People
in the General Election B.E. 2562

สุทน ทองเล็ก* ยุทธนา ปราณีต** สุรพล สุยะพรหม***

Suthon Thonglek* Yuttana Praneet ** Surapon Suyaprom***

นักศึกษาลัทธิปริยญาปรัชญาดุสิตบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราช
วิทยาลัย* ประธานกรรมการ** กรรมการ***

Doctor of Philosophy (Political Science Mahachulalongkornrajavidyalaya University)*

Advisor** Co-Advisor***

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1. เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนจังหวัดสระแก้ว 2. เพื่อศึกษาปัจจัยการมีส่วนร่วมทางการเมือง และ 3. เพื่อประยุกต์หลักอภิปรายธรรมเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมือง ระเบียบวิธีวิจัยเป็นการวิจัยแบบผสมวิธี โดยการวิจัยเชิงคุณภาพสัมภาษณ์เชิงลึกเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 20 รูปหรือคน ด้วยแบบสัมภาษณ์เชิงลึกที่มีโครงสร้าง โดยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการพรรณนาความ และการวิจัยเชิงปริมาณ เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง 400 คน ได้ค่าความเชื่อมั่นที่ 0.95 จากประชาชนจังหวัดสระแก้ว จำนวน 425,987 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพทั่วไปของการมีส่วนร่วมในการไปใช้สิทธิ์เลือกตั้งของประชาชนจังหวัดสระแก้ว จากผลที่ทำให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองในการไปใช้สิทธิ์เลือกตั้งลดลงจากครั้งที่แล้ว เนื่องจากประชากรจากหลากหลายพื้นที่มาอาศัย จากปัญหาสังคมที่เป็นจังหวัดชายแดน ปัญหาการไปใช้สิทธิ์ที่ลดลงจากครั้งที่ผ่านมานักการเมืองเข้าไม่ถึงประชาชนเพราะเป็นการผูกขาดทางการเมือง จากกระแสการประท้วงและเรียกร้องทางการเมือง การบริหารบ้านเมืองของนักการเมือง ที่ไม่ได้ส่งผลต่อเศรษฐกิจและความเจริญของจังหวัดทำให้การไปใช้สิทธิ์ลงคะแนนเลือกตั้งครั้งที่ผ่านมาลดลง

2. การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งทั่วไป ปี พ.ศ. 2562 จังหวัดสระแก้ว โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.46$) เมื่อพิจารณาโดยเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการไปใช้สิทธิ์เลือกตั้ง ($\bar{X}=3.68$) ด้านการสื่อสารทางการเมือง ($\bar{X}=3.41$) และ ด้านการมีส่วนร่วมในพรรคการเมือง ($\bar{X}=3.28$) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาอิทธิพลของแต่ละปัจจัย พบว่า ปัจจัยด้านสื่อสารมวลชน (X4), สภาพสังคม (X1), เศรษฐกิจ (X2), วัฒนธรรมทางการเมือง (X3) มีอิทธิพลร่วมกันต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง (Y) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.001 ซึ่งทั้ง 4 ปัจจัย สามารถร่วมกันอธิบายความผันแปรของการมีส่วนร่วมทาง

การเมือง (Y) ได้ร้อยละ 97.0 โดยมีสัมประสิทธิ์การถดถอยมาตรฐาน ($\beta_4, \beta_1, \beta_2, \beta_3$) เท่ากับ 0.562, 0.379, 0.313 และ 0.309 ตามลำดับ

3. การประยุกต์หลักอภิปรายธรรมเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งทั่วไปของประชาชนจังหวัดสระแก้ว มีความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนกับหลักอภิปรายธรรม เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งทั่วไปของประชาชนจังหวัดสระแก้ว พบว่า โดยภาพรวมปัจจัยการมีส่วนร่วมทางการเมืองกับอภิปรายธรรม มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง ($r = 0.917^{**}$) ด้านสภาพสังคม อยู่ในระดับสูง ($r = 0.827^{**}$) ด้านเศรษฐกิจ อยู่ในระดับสูง ($r = 0.836^{**}$) ด้านวัฒนธรรมทางการเมือง อยู่ในระดับสูง ($r = 0.851^{**}$) ด้านสื่อมวลชน อยู่ในระดับสูง ($r = 0.822^{**}$)

คำสำคัญ : การมีส่วนร่วมทางการเมือง, ประชาชนจังหวัดสระแก้ว, การเลือกตั้งทั่วไป, ปี พ.ศ. 2562.

Abstract

Objectives of this dissertation were: 1. To study political participation of Sa kaeo Province People in the General Election B.E. 2562, 2. To study factors affecting the political participation of Sa kaeo Province People and 3. To apply Buddhadhamma to Promote People's Participation in General Election of Sa Kaeo Province. Methodology was the Mixed Methods: The Qualitative Research, Data were collected from 20 Key informants with Structured-In-Depth-Interviewing and Data were analyzed by Descriptive Interpretation. The Quantitative Research, Data were Collected from 400 Samples, Derived from 425,987 People with Questionnaires and Analyzed with Descriptive Statistics; Frequency, Percentage, Mean and Standard Deviation.

Findings were as follows:

1. General Condition of People's Participation in General Election was that The amount of people casting votes reduced from The last election due to new migrants, The problem of bordering city, Politicians did not reach out for the people due to the political monopoly, political protest and demand, politicians' administration did not yield the results of economy and provincial prosperity. these conditions reduced the amount of people's voting.

2. People's Participation in B.E. 2562 General Election of Sa Kaeo Province, by overall was at high level ($\bar{X}=3.46$). Each aspect from high low was: going to vote was at $\bar{X}=3.68$, Political Communication was at $\bar{X}=3.41$ and Political Participation in Political Party was at

$\bar{X}=3.28$ Accordingly. Influences of each factor were that Communication Factor (X4), Social Condition(X1), Economy(X2), Political Culture (X3) had collective influences on the people's participation in 1999 General Election of Sa Kaeo Province (Y) at Statistically Significant level of 0.001. all 4 factors can collectively explain the variance of people's participation in 1999 General Election of Sa Kaeo Province(Y) at 97.0 percent with standard regression coefficient ($\beta_4, \beta_1, \beta_2, \beta_3$) equal to 0.562, 0.379, 0.313 and 0.309 Respectively.

3. Buddhhadhamma Application for promoting the participation in General Election of Sa Kaeo Province was that there was relations between the People's Political participation and Aparihaniyadhamma for promoting the People's participation in General Election of Sakaeo Province by overall the political participation and Aparihaniyadhamma had relations at the high level at ($r = 0.917^{**}$) social condition at high level ($r = 0.827^{**}$) economy aspect at high level ($r = 0.836^{**}$) political culture at high level ($r = 0.851^{**}$) mass media aspect at high level ($r = 0.822^{**}$)

Keywords: Political Participation, Sa kaeo Province People, The General Election, B.E. 2562.

บทนำ

ประชาชนจำนวนมากที่ไม่ใช้อำนาจสิทธิของตนเองที่พึงกระทำในทางการเมือง ขาดความสนใจที่จะเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง ปัญหาสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองกับระบอบประชาธิปไตย คือ การขาดการศึกษา ขาดความเข้าใจ ซึ่งเป็นพื้นฐานการสร้างระบอบประชาธิปไตยอย่างแท้จริงว่าควรจะทำหน้าที่ของตนอย่างไรในการพัฒนาประเทศชาติ การมีส่วนร่วมจะเกิดประโยชน์อย่างไร การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน เป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญประการหนึ่งของกระบวนการทางการเมืองและมีความจำเป็นสำหรับทุกระบอบการเมืองโดยเฉพาะในประเทศที่มีการปกครองระบอบประชาธิปไตย ซึ่งมีหลักการของประชาธิปไตยที่ว่า อำนาจอธิปไตยเป็นของประชาชน การปกครองประเทศเป็นการปกครองของประชาชน โดยประชาชน และเพื่อประชาชน ประเทศใดที่ประชาชนในสังคมมีระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองสูงย่อมแสดงถึงความเป็นประชาธิปไตย แต่ในทางตรงกันข้ามประเทศใดประชาชนมีระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองต่ำย่อมแสดงว่าประเทศนั้นระดับความเป็นประชาธิปไตยของประเทศต่ำ (แสวง รัตนมงคลมาศ, 2516 : 3) การเลือกตั้งทั่วไปเมื่อวันอาทิตย์ที่ 24 มีนาคม 2562 ที่ผ่านมา พบว่า ประชาชนในจังหวัดสระแก้ว มาใช้สิทธิในการเลือกตั้งร้อยละ 74.59 (สำนักงานคณะกรรมการเลือกตั้งจังหวัดสระแก้ว, 2562) การมีส่วนร่วมในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งของประชาชนในจังหวัดสระแก้ว ประชาชนส่วนใหญ่มองข้ามไม่สนใจในการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง แต่กับสนใจเรื่องของสิทธิและเสรีภาพของตนที่ควรพึงจะได้รับ ด้านการสื่อสารทางการเมือง คือ ประชาชนไม่สนใจติดตามข่าวสาร

ทางการเมืองเพราะเกิดความเบื่อหน่าย และการมีส่วนร่วมในพรรคการเมือง ประชาชนยังขาดความเข้าใจที่จะเข้าไปร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ในพรรคการเมือง ดังนั้น การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนจึงถือเป็นหัวใจสำคัญของการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

จังหวัดสระแก้วได้มีกิจกรรมการรณรงค์กิจกรรมหมู่บ้านไม่ขายเสียง มาตั้งแต่เดือน สิงหาคม 2560 มีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการเลือกตั้งโดยให้ประชาชนสแกนคิวอาร์โค้ด การเลือกตั้ง สส. ในยุคสื่อสารไร้พรมแดน โอกาสพลีลือกทางการเมืองสามารถเกิดขึ้นตลอดเวลา สระแก้ว ในช่วงก่อนการเลือกตั้ง นายเสนาะ เทียนทอง เปิดเผยว่า คืนวันที่ 23 มีนาคม 2562 มีรถเจ้าหน้าที่มาจอดอยู่หน้าบ้าน 3-4 คัน คงกลัวว่าตนจะเป็นอะไรไปตั้งแต่เล่นการเมืองมา ยังไม่เคยมี ครั้งนี้เป็นครั้งแรกที่มีเจ้าหน้าที่มาอารักขา โดยยอมรับว่าประเมินสถานการณ์ไม่ดีกว่าใครจะชนะการเลือกตั้ง เพราะว่ามันแจกทั้งวันทั้งคืนการแจกเงินก็มีทุกงวด แต่ครั้งนี้มีเจ้าหน้าที่คุมแจกกัน (“ข้อร้องเรียนความไม่สะดวกในการเลือกตั้ง”, [ออนไลน์] จาก <https://freedom.ilaw.or.th>. สืบค้นเมื่อ 5 ธันวาคม 2562) นั่นเป็นเพราะว่า ตั้งปี พ.ศ. 2536 ที่สระแก้วยกฐานะขึ้นเป็นจังหวัด และได้แยกเขตการเลือกตั้งที่ 2 ของจังหวัดปราจีนบุรี (จากการเลือกตั้งในเดือนกันยายน พ.ศ. 2535) มาเป็นเขตการเลือกตั้งของจังหวัดสระแก้ว โดยมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรชุดแรก คือ นายเสนาะ เทียนทอง นายวิทยา เทียนทอง และนายบุรินทร์ หิรัญบุรณะ นักการเมืองที่ได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมากที่สุด คือ 6 สมัย ได้แก่ นายฐานิสร์ เทียนทอง ตระกูลการเมืองที่ได้รับเลือกตั้งมากที่สุด คือ ตระกูลเทียนทอง ที่ได้รับเลือกตั้งเข้ามาทุกสมัย (“สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดสระแก้ว”, [ออนไลน์] จาก <https://th.wikipedia.org/wiki>. สืบค้นเมื่อ 5 ธันวาคม 2562)

เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้ไปนำเสนอสู่เวทีประชาคมท้องถิ่น หน่วยงานเทศบาลตำบล และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการกำหนดแนวทางวางแผนการพัฒนาและส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนให้มีประสิทธิภาพออกมาใช้สิทธิในการเลือกตั้ง และเสริมสร้างความรู้และสร้างจิตสำนึกความเป็นพลเมืองดีวิถีประชาธิปไตยเพื่อการเลือกตั้งที่สุจริตเที่ยงธรรมมากขึ้นอย่างยั่งยืน

คำถามวิจัย

1. สภาพทั่วไปของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนจังหวัดสระแก้ว เป็นอย่างไร
2. ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง มีอิทธิพลอย่างไร
3. ผลการประยุกต์ใช้หลักพุทธธรรมกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง เป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนจังหวัดสระแก้ว
2. เพื่อศึกษาปัจจัยการมีส่วนร่วมทางการเมือง

3. เพื่อประยุกต์หลักอภิปรายนิยธรรมเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมือง

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ทำให้ทราบสภาพทั่วไปของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในจังหวัดสระแก้วในการเลือกตั้งทั่วไป ปี พ.ศ. 2562
2. ทำให้ทราบปัจจัยการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในจังหวัดสระแก้วในการเลือกตั้งทั่วไป ปี พ.ศ. 2562
3. ทำให้ทราบผลการประยุกต์ใช้หลักพุทธธรรมกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในจังหวัดสระแก้วในการเลือกตั้งทั่วไป ปี พ.ศ. 2562
4. สามารถนำผลที่ได้จากการวิจัยนำเสนอสู่เวทีประชาคมท้องถิ่น หน่วยงานเทศบาลตำบล และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการกำหนดแนวทางวางแผนการพัฒนาและส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นในอนาคต

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยนี้ เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) ระหว่างวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ และวิธีวิจัยเชิงปริมาณ โดยผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าแนวคิด ทฤษฎี หลักพุทธธรรมจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาสร้างเครื่องมือสัมภาษณ์ และทำการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ และนำผลที่ได้ไปทำการวิจัยเชิงปริมาณ โดยการสร้างแบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล หลังจากนั้นนำผลที่ได้จากการวิจัยเชิงคุณภาพไปทำการสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) ต่อไป

ผลการวิจัย

1. จากผลการศึกษาสภาพทั่วไปของการมีส่วนร่วมทางการเมือง สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งของประชาชนจังหวัดสระแก้ว ผลที่ทำให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งลดลงจากครั้งที่แล้ว เนื่องจากประชากรจากหลากหลายพื้นที่มาอาศัย จากปัญหาสังคมที่เป็นจังหวัดชายแดน ปัญหาการไปใช้สิทธิที่ลดลงจากครั้งที่ผ่านมานักการเมืองเข้าไม่ถึงประชาชนเพราะเป็นการผูกขาดทางการเมือง รัฐอำนวยความสะดวกในการไปใช้สิทธิแก่ประชาชน จากกระแสการประท้วงและเรียกร้องทางการเมือง การบริหารบ้านเมืองของนักการเมือง ที่ไม่ได้ส่งผลต่อเศรษฐกิจและความเจริญของจังหวัดทำให้การไปใช้สิทธิลงคะแนนเลือกตั้งครั้งที่ผ่านมามีการลดลง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งทั่วไป ปี พ.ศ. 2562 ในจังหวัดสระแก้ว โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.46$, $S.D.=0.67$)

2. สรุปผลการวิเคราะห์ปัจจัยการมีส่วนร่วมทางการเมือง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เพศหญิง จำนวน 249 คน คิดเป็นร้อยละ 62.3 มีอายุ จำนวน 59 ปี ขึ้นไป 121 คน คิดเป็นร้อยละ 30.3 มีการศึกษา ต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 198 คน คิดเป็นร้อยละ 49.5 ประกอบอาชีพราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 127 คน คิดเป็นร้อยละ 31.8 มีรายได้ 15,001-20,000 บาท จำนวน 190 คน คิดเป็นร้อยละ 47.5 ตามลำดับ ปัจจัยที่ทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งทั่วไป ปี พ.ศ.2562 ในจังหวัดสระแก้ว โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.33$, S.D.=0.79)

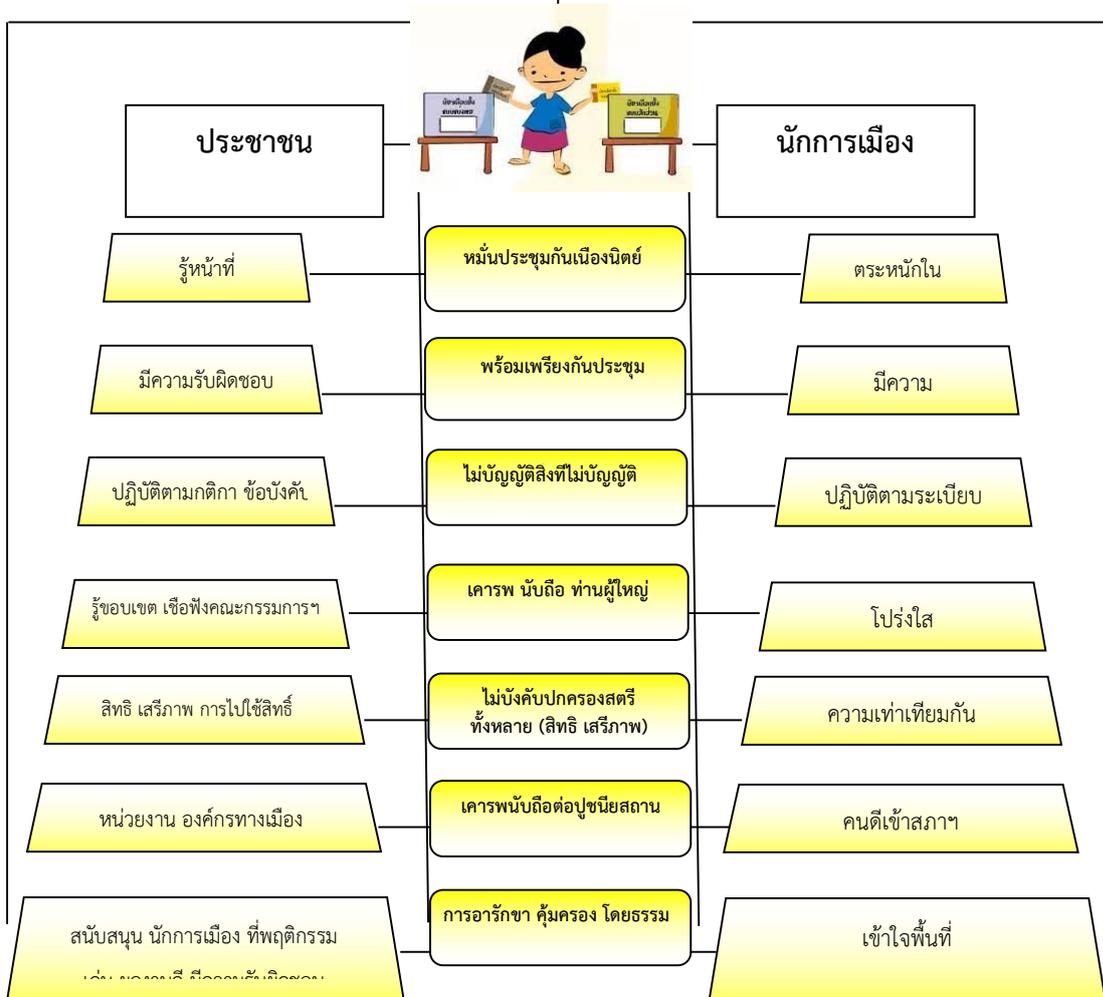
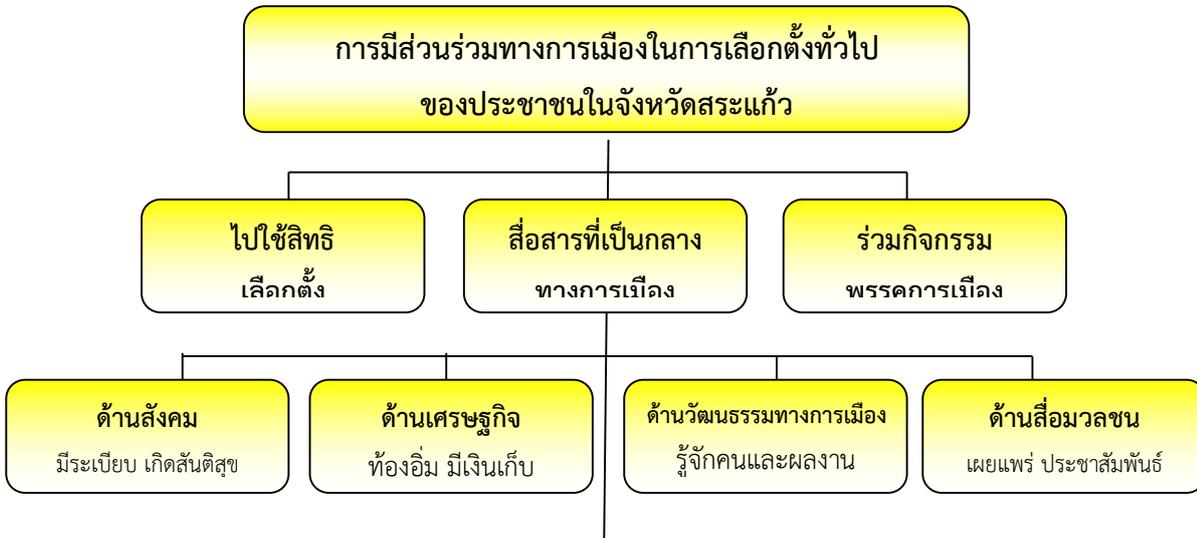
3. ผลการวิเคราะห์อิทธิพลของปัจจัยการมีส่วนร่วมทางการเมือง ดังนี้ สื่อสารมวลชน (X4), สภาพสังคม (X1), เศรษฐกิจ (X2), วัฒนธรรมทางการเมือง (X3) มีอิทธิพลร่วมกันต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งทั่วไป ปี พ.ศ.2562 ในจังหวัดสระแก้ว (Y) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.000 ซึ่งทั้ง 4 ปัจจัย สามารถร่วมกันอธิบายความผันแปรของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งทั่วไป ปี พ.ศ.2562 ในจังหวัดสระแก้ว (Y) ได้ร้อยละ 97.0 โดยมีสัมประสิทธิ์การถดถอยมาตรฐาน (β_4 , β_1 , β_2 , β_3) เท่ากับ 0.562, 0.379, 0.313 และ 0.309 ตามลำดับ

4. ประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองในจังหวัดสระแก้ว ตามหลักอภิธานิยธรรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.77$, S.D.=0.55) เมื่อพิจารณาโดยเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบดังนี้ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ ข้อที่ว่า “หมั่นประชุมกันเนื่องนิത്യ (ความสามัคคี) ($\bar{X}=3.97$, S.D.=0.78)” รองลงมาได้แก่ ข้อที่ว่า “พร้อมเพรียงกันประชุม (ความรับผิดชอบ) ($\bar{X}=3.94$, S.D.=0.81)” “ไม่บัญญัติสิ่งที่ไม่บัญญัติ (การปฏิบัติตามกฎข้อบังคับ) ($\bar{X}=3.88$, S.D.=0.76)” “สักการะ เคารพ นับถือ บูชาท่านผู้ใหญ่ทั้งหลาย (การเคารพผู้อาวุโส) ($\bar{X}=3.76$, S.D.=0.97)” “ไม่บังคับปกครองสตรีทั้งหลาย (สิทธิ เสรีภาพ) ($\bar{X}=3.73$, S.D.=0.81)” “สักการะ เคารพนับถือ บูชาต่อปูชนียสถานทั้งหลาย (องค์การทางการเมือง) ($\bar{X}=3.71$, S.D.=0.77)” และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อที่ว่า “การอารักขา คุ่มครอง ป้องกันโดยธรรมแก่นักบวช (การสนับสนุนคนดี) ($\bar{X}=3.38$, S.D.=0.84)” ตามลำดับ

5. สรุปผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งกับหลักอภิธานิยธรรม เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองในจังหวัดสระแก้ว พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนกับหลักอภิธานิยธรรมเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมือง พบว่า โดยภาพรวมปัจจัยการมีส่วนร่วมทางการเมืองกับหลักอภิธานิยธรรม มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง ($r = 0.917^{**}$)

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งทั่วไปของประชาชนในจังหวัดสระแก้ว ในการเลือกตั้งทั่วไป ปี พ.ศ. 2562” ผู้วิจัยได้นำองค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัยดังกล่าวสรุปเป็นความสัมพันธ์เชิงแผนภาพ ดังนี้

มีหลักการ ตระหนักในหน้าที่ มีความรับผิดชอบ ตรวจสอบและติดตามพรรคการเมือง นักการเมือง

การอภิปรายผลการวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนจังหวัดสระแก้ว ในการเลือกตั้งทั่วไป ปี พ.ศ. 2562” ผู้วิจัยได้กล่าวถึงประเด็นที่น่าสนใจ และมีความสำคัญมาอภิปรายผล ดังต่อไปนี้

การประยุกต์หลักกอธิการนิยธรรมเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมือง พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก อภิปรายได้ว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งทั่วไปเพราะเป็นผู้รู้จักเหตุผล รู้จักสิทธิของตนในการเป็นพลเมืองของประเทศ รู้จักประมาณ รู้จักกาลเวลาในการไปใช้สิทธิเมื่อถึงเวลาเลือกตั้งในแต่ละครั้ง รู้จักว่าชุมชนต้องการให้นักการเมืองแก้ปัญหาอะไร รู้จักนักการเมืองในจังหวัดของตนเอง ว่าก่อนเลือกตั้งและหลังเลือกตั้งยังสามารถพึ่งพาอาศัยได้หรือไม่ สาเหตุทางเศรษฐกิจทำให้ไปร่วมในการเลือกตั้งทั่วไป สื่อมวลชนทำให้ไปร่วมในการเลือกตั้ง และที่สำคัญการตัดสินใจไปร่วมในการเลือกตั้งทั่วไป เพื่อให้สังคมสงบสุข การเลือกตั้งเพื่อให้ระบบเศรษฐกิจของประเทศดีขึ้น การเลือกตั้งทั่วไป เพราะต้องการไปใช้สิทธิตามหน้าที่ เพราะชื่นชอบนักการเมืองด้วยเหตุผลส่วนตัว ไปเลือกตั้ง ตามกำหนดเวลาการเลือกตั้ง เพราะมีการประชาสัมพันธ์วันเวลาสถานที่เลือกตั้งชัดเจน มีการประชาสัมพันธ์ทำให้รู้จักผู้สมัครที่เหมาะสมกับพื้นที่ (หวังให้มีตัวแทนจากในท้องถิ่นในการเสนอปัญหาและแก้ไขปัญหา การร่วมในการเลือกตั้ง เพราะประชาชนเชื่อว่าผู้ที่ตนเลือกมีคุณสมบัติเหมาะสม สามารถแก้ปัญหาให้ท้องถิ่นได้ การไปร่วมในการเลือกตั้ง เพราะนโยบายของพรรคที่ผู้แทนสังกัดมีความชัดเจน เชื่อว่าผู้ที่ตนเลือกมีความเหมาะสม นโยบายของพรรคที่ผู้แทนสังกัดมีความชัดเจน มีการประชาสัมพันธ์ผลงานของผู้สมัครทำให้มั่นใจมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สิงห์คำ มณีจันสุข (2561 : 51) ได้วิจัยเรื่อง “ประชาธิปไตยกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน” พบว่า ความหมายและแนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม การมีส่วนร่วมทางการเมือง รูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมือง และปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง ประชาธิปไตยกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน เพื่อให้ได้รับทราบถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่มีส่วนสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาระบบประชาธิปไตย รวมทั้งสิทธิและภาระหน้าที่ของประชาชนในการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองตามช่องทางและกระบวนการต่าง ๆ ตามที่กฎหมายรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันกำหนดไว้ ซึ่งหากประชาชนมีความเข้าใจในกระบวนการมีส่วนร่วมทางการเมือง พร้อมทั้งตื่นตัวเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้นก็จะส่งผลต่อการพัฒนาระบบประชาธิปไตยของไทยให้ก้าวหน้าและยั่งยืน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ด้านสภาพสังคม นักการเมืองหรือผู้บริหารประเทศควรปฏิบัติตนและมีความรับผิดชอบต่อนักหน้าที่ที่มีต่อประเทศชาติ ยึดมั่นในคุณธรรม ให้ประชาชนสามารถอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข สงบ และประชาชนควรปฏิบัติตนตามกฎหมายข้อบังคับของสังคม ปฏิบัติตามกฎหมาย ประพฤติตามกรอบที่ติงามเพื่อส่งเสริมให้เกิดวัฒนธรรมที่งดงามสืบไป

ด้านเศรษฐกิจ ควรสร้างอาชีพให้ประชาชนเห็นว่าสามารถแก้ปัญหาเศรษฐกิจได้ นโยบายเป็นจริง ซึ่งเป็นตัวชี้วัดความสามารถในการบริหารประเทศของนักการเมือง

ด้านวัฒนธรรมทางการเมือง นักการเมืองต้องเปลี่ยนแปลงตัวเองโดยการพัฒนาศักยภาพในด้านต่าง ๆ ให้ดียิ่งขึ้น เพราะผู้นำจะต้องมีดีเหนือกว่าบุคคลทั่วไป ควรสื่อสารกับประชาชนให้หลากหลายช่องทาง เพื่อให้เข้าถึงประชาชนได้ทุกกลุ่มอย่างทั่วถึง ประชาชนก็ต้องพัฒนาตัวเองให้คิดรอบคอบก่อนตัดสินใจเลือก พิจารณาผลงานที่ผ่าน ๆ มา ว่าทำประโยชน์เพื่อสังคมและประเทศชาติอย่างแท้จริง

4. ด้านสื่อมวลชน สำนักสื่อต่าง ๆ ควรปฏิบัติตามนโยบายการเสนอข่าวสารที่เป็นจริงอิงประโยชน์ประชาชนและประเทศชาติมาก่อน เพื่อนำมาแก้ไขปัญหาและพัฒนาได้อย่างแท้จริง

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

ด้านสภาพสังคม นักการเมืองหรือผู้บริหารประเทศ ควรแก้ปัญหาความขัดแย้งในสังคม ควรปฏิบัติตนและมีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่บนพื้นฐานของคุณธรรม จริยธรรมอย่างเข้มแข็ง ควรพัฒนาให้เกิดความสุขสงบในสังคม

ด้านเศรษฐกิจ นักการเมืองควรสร้างอาชีพที่สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่น ให้ประชาชนเห็นว่าสามารถแก้ปัญหาเศรษฐกิจได้ ควรทำความรู้จักท้องถิ่นอย่างถ่องแท้ ชัดเจนในมุมมองของความเป็นจริง พร้อมทั้งผลักดันวัฒนธรรมในท้องถิ่นมาเป็นจุดยืนและนำไปสู่การสร้างรายได้ในครอบครัว

ด้านวัฒนธรรมทางการเมือง ประชาชนควรทบทวนผลงานที่ผ่านมาของนักการเมือง พรรคการเมืองต่าง ๆ พร้อมใช้เหตุผลในการเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งก่อนตัดสินใจเลือกอย่างละเอียดรอบคอบ ควรใช้บทเรียนในอดีตเป็นพื้นฐานในการตัดสินใจ

ด้านสื่อมวลชน รัฐควรมีการกำกับติดตามการเสนอข่าวสารของสื่อ เพื่อไม่ให้ข้อมูลเกินจริง สื่อมวลชนควรเคารพในจรรยาบรรณของตนเองอย่างเคร่งครัด

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรวิจัยเกี่ยวกับเรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการยุติการประท้วงทางการเมืองของประชาชน”
2. ควรวิจัยเกี่ยวกับเรื่อง “อิทธิพลของค่าครองชีพที่มีผลต่อการตัดสินใจไปใช้สิทธิเลือกตั้งของประชาชน”
3. ควรวิจัยเกี่ยวกับเรื่อง “ความสัมพันธ์ของอิทธิพลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งกับการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนบนพื้นฐานของประชาธิปไตย”
4. ควรวิจัยเกี่ยวกับเรื่อง “ศึกษายุทธศาสตร์ที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการรณรงค์การเลือกตั้งของประชาชน”

บรรณานุกรม

- “ข้อร้องเรียนความไม่สะดวกในการเลือกตั้ง”. [ออนไลน์] จาก <https://freedom.ilaw.or.th>. สืบค้นเมื่อ 5 ธันวาคม 2562.
- สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดสระแก้ว, [ออนไลน์] จาก <https://th.wikipedia.org/wiki>. สืบค้นเมื่อ 5 ธันวาคม 2562.
- สิงห์คำ มณีจันสุข, “ประชาธิปไตยกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน”, วารสารวิจัยวิชาการ, ปีที่ 1 ฉบับที่ 2, (พฤษภาคม-สิงหาคม 2561) : 51
- แสวง รัตนมงคลมาศ. “พฤติกรรมในการใช้สิทธิเลือกตั้ง สมาชิกสภาเทศบาล พ.ศ. 2510 : ศึกษากรณี เทศบาลเมืองขอนแก่น และมหาสารคาม”. รายงานการวิจัย. กรุงเทพมหานคร : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2516.
- สำนักงานคณะกรรมการเลือกตั้งจังหวัดสระแก้ว, “ข้อมูลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร วันที่ 24 มีนาคม 2562. (อัดสำเนา).